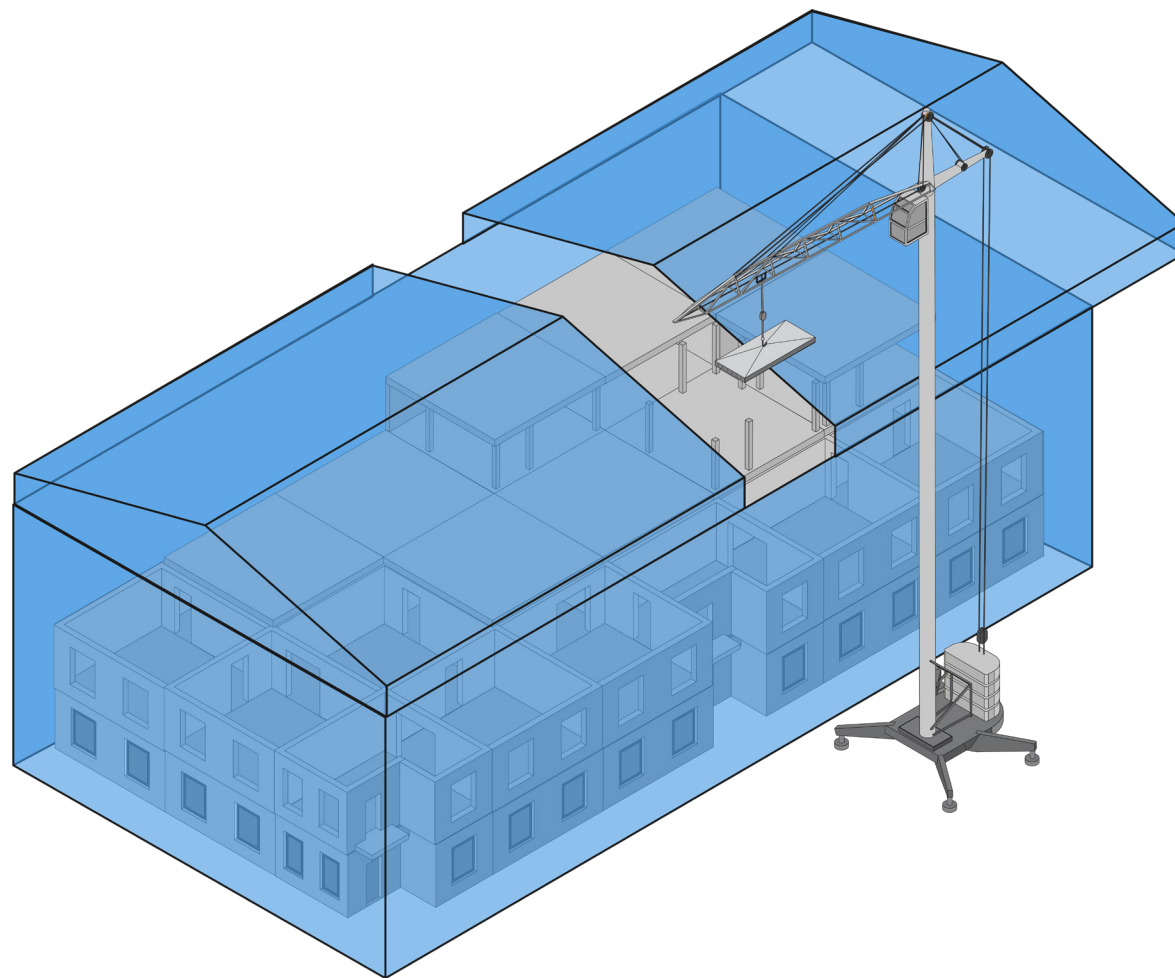

Väderskydd

Definition av olika nivåer

Denna informationsskrift delar in olika typer av väderskydd i nivåer utifrån deras egenskaper. Skriften ska underlätta för byggherrar att fatta välgrundade beslut i tidigt skede och ge tydliga förutsättningar för vad som förväntas av entreprenören i fråga om väderskydd. Målet är att byggherren ska kunna specificera en lämplig nivå av väderskydd vid upphandling av byggentreprenör, vilket säkerställer att båda parter har en gemensam förståelse för kraven och att prisbilden blir rättvisande.

Skriften är framtagen inom ramen för [SBUF 14326 Väderskydd – definition av olika nivåer](#). Referensgruppen har varit brett förankrad med representanter från offentliga och privata byggherrar samt entreprenörer och leverantörer.

Avgränsningar

Klassificeringen av olika väderskyddsnivåer avser omfatta både nyproduktion och ROT-projekt samt alla typer av byggnader med mer eller mindre mängd fuktkänsligt material. Kostnadsaspekten utvärderas ej i denna klassificering. Generellt förväntas en högre klass innebära större direkta kostnader för dimensionering, montering och hyra av väderskydd medan en lägre klass kan innebära större indirekta kostnader i form av ett ökat behov av kontroller, provisorier, vattenbortförsel och ev. sanering/utbyte av material. Klassificeringen omfattar i första hand väderskydd av byggnadsverk. Funktionskrav samt krav på övrig hantering av byggnadsmaterial, i form av transport, lagring och förvaring, hanteras i andra kravdokument i byggherrens förfrågningsunderlag, exempelvis i projektets fuktsäkerhetsprogram.

Tillämpning

Skriften kan antingen användas i tidig dialog mellan byggherre och entreprenör, eller så väljer byggherren ut en miniminivå i förfrågan och hänvisar till denna skrift. Exempel på kravställan i Allmänna Föreskrifter kan vara:

AFG.751

Väderskydd

Byggnaden skall väderskyddas enligt klass C2 eller högre, se Väderskydd – definition av olika nivåer, version 2025:1. Väderskyddet skall ombesörjas och bekostas av entreprenören.

Väderskyddsklasserna är rangordnade i en ordning, där en högre klass normalt sett utgör ett mer proaktivt skydd med mindre risk för läckage. Lägre klass kan bestå av ett mer komplext sammansatt skydd med fler skarvar och därmed större risk för läckage, eller en mer reaktiv strategi som omfattar mer provisoriska åtgärder och tätare kontroller av både väderskyddet och byggnadsverket.

Det är viktigt att entreprenören ges rätt förutsättningar för att kunna uppfylla vald klass. Byggarbetsplatsens omgivning, utrymmet på entreprenadområdet samt byggnadsformen kan påverka vilka klasser som är möjliga att tillämpa till en rimlig kostnad. Önskvärt är en dialog mellan flera aktörer tidigt i projektet.

Begreppsförklaring

Intäckning på egen stomme - intäckningen/duken bärs av en ställning eller liknande och är ej fäst direkt mot byggnadsverket.

Fuktkänsligt material - material där fukt kan orsaka skador som påverkar hygien, hälsa, beständighet och/eller bärförmåga. Omfattningen av fuktkänsliga material i projektet kan behöva definieras av byggherren eller entreprenören i upphandlingsskedet, d.v.s. vilka material och konstruktionsdelar som behöver väderskyddas i produktionsskedet.

Våt fas/torr fas - våt fas kallas den del av produktionen när konstruktioner är utsatta för nederbörd. Våt fas omfattar vanligtvis stomresning, ytterväggar och takresning, fram till klimatskalet är nederbördstätt. Torr fas inleds när klimatskalet är nederbördstätt och de invändiga arbetena kan påbörjas.

Hel intäckning på egen stomme (väggar och tak)

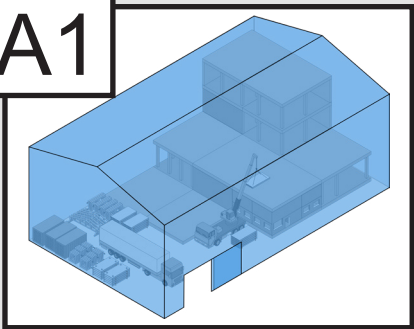
Egenskaper

- Vattenavledning
- Skapar luftutrymme mellan intäckning och byggnadsverk.
- Passiv eller aktiv luftcirkulation innanför intäckningen

Konsekvenser

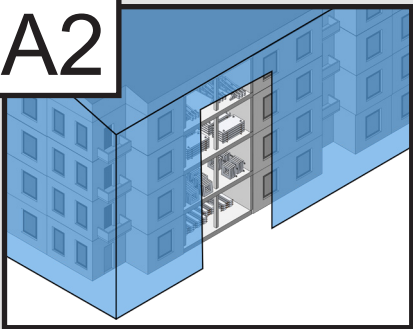
- Proaktiv strategi
- Liten risk för läckage (öppningsbara delar ökar risken)
- Skyddar längre perioder
- Möjliggör mer fukt känsliga material och moment och sammansatta material

A1

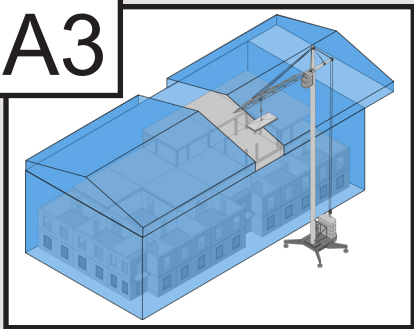
Temporär intäckning av **arbetsplats** med öppningsbar vägg. Möjligheter till upplag och lastzoner inom samma täckning.

A2

Temporär intäckning av **byggnadsverk**, med öppningsbar vägg.

A3

Temporär intäckning av **byggnadsverk**, med öppningsbart tak.

Klass A

Byggnadsverket skyddas med intäckning på egen stomme, med väggar och tak. Denna typ av väderskydd möjliggör god vattenavledning och skapar ett ventilerande och dränerande utrymme runt byggnadsverket. Beroende på hur väderskyddet öppnas vid intag av material har det olika stor risk för inläckage vid nederbörd. Det behövs en plan för vid vilka moment väderskyddet är tänkt att öppnas och för hur långa perioder. Klass A3 bör inte öppnas vid risk för nederbörd, vilket kan påverka produktionstiden.

Klass A lämpar sig extra väl för byggprojekt med en lång våt fas. Observera att löpande kontroller behöver göras av att väderskyddet är intakt. Väderskyddstyperna i klass A skapar vanligtvis ett jämnare arbetsklimat och skyddar produktionspersonalen från väder och vind.

Intäckning på egen stomme av del av byggnad (i kombination med färdigställt klimatskal).

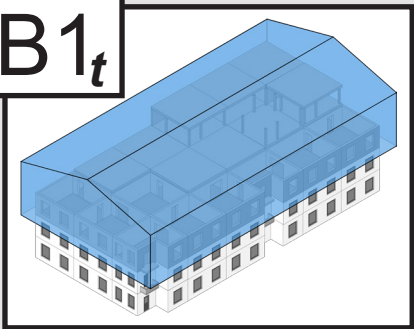
Egenskaper

- Vattenavledning
- Skapar luftutrymme mellan intäckning och byggdel.
- Passiv eller aktiv luftcirkulation innanför intäckningen
- Fler anslutningar mot byggnadsverket

Konsekvenser

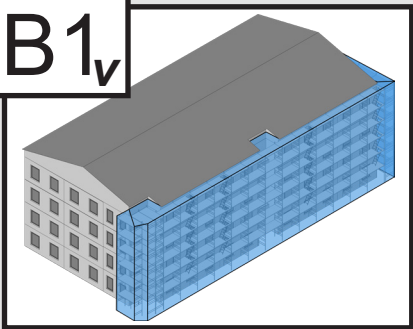
- Proaktiv strategi.
- Ökad risk för läckage i anslutningar
- Kräver tätare kontroller av väderskyddet
- För mer begränsade perioder

B1_t

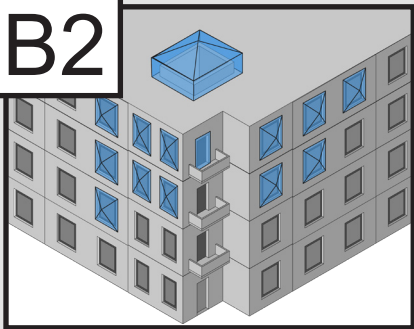
Temporär intäckning av **tak** (i kombination med permanent fasad).

B1_v

Temporär intäckning av hela **ytterväggar** (i kombination med regntätt permanent tak).

B2

Temporära intäckningar av **delar av tak eller yttervägg** (i kombination med regntätt permanent klimatskal i övrigt).

Klass B

Del av byggnadsverket skyddas med intäckning på egen stomme, övriga delar är redan färdigställda/regntäta. Klass B lämpar sig typiskt för renoveringsprojekt i olika omfattning, eller i nyproduktion där väderskyddet flyttas uppåt i takt med att fasaden blir färdigställd (B1t).

Klass B kräver noggrann planering av anslutning mot permanent klimatskal så att god vattenavledning säkerställs.

Täckning av fukt känsliga komponenter och konstruktionsdelar

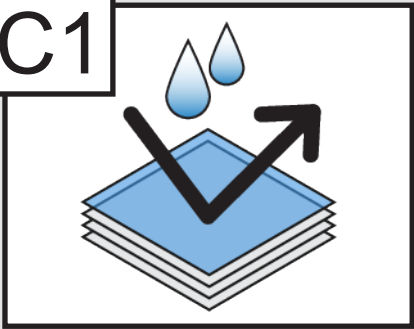
Egenskaper

- Vattenavledning
- Fler skarvar i väderskyddet
- Saknar dränering mellan väderskydd och byggdel

Konsekvenser

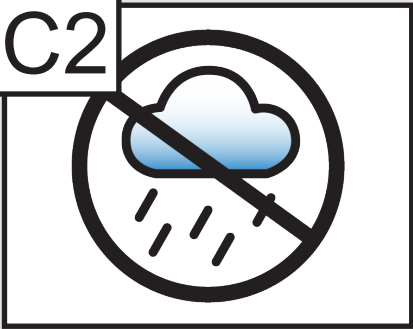
- Stor andel skarvar ökar risk för läckage
- Risk för kondens och begränsad materialtuttorkning
- För kortare perioder
- Kräver rutiner för löpande kontroller och fuktmätning
- Kompletterande åtgärder kan behövas för vattenavledning

C1

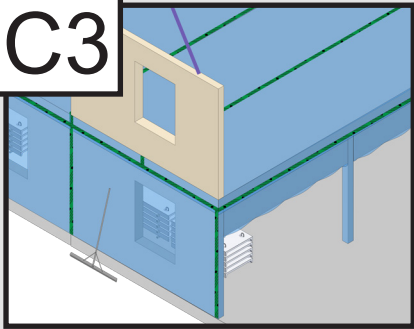
Våt fas utan fukt känsliga material.

C2

Snabbt montage med regntäta prefabelement, endast under nederbördsfria dagar.

C3

Lokala skydd av fukt känsligt material och konstruktionsdelar. Kräver vattenavledning eller aktiv åtgärd i samband med nederbörd.

Klass C

Klass C är en omfattande klass som beskriver både fysiska täckningar och skyddande produktionsstrategier.

C1 – Strategi att inte montera några fukt känsliga material under den våta fasen. När klimatskalet blivit regntätt fungerar det som ett väderskydd för fukt känsliga material och invändiga arbeten.

C2 – Prefabbygge med snabbt montage som enbart planeras till nederbördsfria perioder. Gäller exempelvis prefabricerade element eller moduler för småhus och flerbostadshus, som kan monteras på några få dagar (som kan överblickas i väderprognosen). Alla anslutningar måste kunna regntätas inom den nederbördsfria perioden. Kräver god logistik och flexibilitet i tidplan. Kräver också god kontroll över hela produktionskedjan, både tillverkning, lagring, transport och montage av prefabelement.

C3 – Lokal täckning av fukt känsliga material och konstruktionsdelar. Exempelvis väderduk, vindskyddsskivor eller klistrade membran med tejpade skarvar samt kvarsittande emballage och topptäckning av element. Montage och tätning av skarvar ska ske nederbördsfria dagar. Denna klass kan uppfattas olika av olika aktörer och det är lämpligt att specificera vilka material och konstruktioner som ska skyddas redan i upphandlingen eller i tidig dialog i projektet.

Klass C3 består ofta av mindre robusta skydd och kan innebära risk att skydden blåser sönder eller punkteras eller att tejper släpper. Det finns också risk att skydden hindrar materialtuttorkning (av byggfukt, kondens, inläckage) när de inte är dränerande och ventilerade.

I både klass C2 och C3, som styrs med hänsyn till vädret, kan fuktproblem uppstå om väderprognosen inte stämmer eller om materialleveranser inte kommer i tid.

Risksänkande åtgärder

Om det inte anses nödvändigt att väderskydda fullt ut enligt någon av klasserna A-C, så går det att arbeta med risksänkande åtgärder för att minska andelen fuktskador som kan påverka hygien, hälsa, beständighet och/eller bärförmåga. Det är också möjligt att kombinera risksänkande åtgärder med vissa skydd i klass A-C.

Risksänkande åtgärder

T.ex. styra montage till nederbördsfria dagar, sektionering av montage, ytbehandling, undvika fukt känsliga komponenter i utsatta lägen, fukt känsliga material på distans från horisontella ytor, vattenbortförsel, torkinsatser o.s.v.

Egenskaper

- Inget fysiskt väderskydd
- Ingen intäckning